

Naw moment dreftadaeth 'drawsnewidiol' a wnaed yn bosibl gan arian y Loteri Genedlaethol

19/11/2024

Yn dathlu effaith 30 mlynedd o roi grantiau, o'r amgylchedd naturiol i'n hetifeddiaeth forwrol a thrafnidiaeth.

Ers iddi lansio ym 1994, mae'r Loteri Genedlaethol wedi codi mwy na £50biliwn ar gyfer achosion da. Rydym wedi dosbarthu dros £8.6bn o hynny i fwy na 47,000 o brosiectau treftadaeth ar draws y DU.

Mae'r prosiectau hyn yn aml yn benllanw blynyddoedd o ymroddiad, cred a gwirfoddoli. Maent yn dod â phobl a chymunedau ynghyd ac yn adeiladu balchder yn eu lle.

I nodi pen-blwydd y Loteri Genedlaethol yn 30 heddiw – a 30 mlynedd o ariannu ar gyfer treftadaeth – mae 30 o fomentau trawsnewidiol yn cael eu harddangos mewn arddangosfa ffotograffiaeth greadigol a gyflwynir gan yr Oriel Bortreadau Genedlaethol.

Mae'r artist Thomas Duke wedi defnyddio techneg llun-mewn-llun, gan gymysgu'r gorffennol a'r presennol, i ail-greu rhai o'r cyflawniadau pwysicaf a mwyaf eiconig sydd wedi bod yn bosibl diolch i chwaraewyr y Loteri Genedlaethol.

Uchafbwyntiau treftadaeth

Ymhlith y momentau a ddewiswyd mae naw prosiect treftadaeth a dderbyniodd ariannu sylweddol gan y Loteri Genedlaethol.

The Eden Project

The Eden Project – cyfres o conservatories anferth a adeiladwyd mewn pwll clai segur – yn agor yng Nghernyw, yn 2001

Canolfan Ymwelwyr Sarn y Cawr

Agorwyd **Canolfan Ymwelwyr Sarn y Cawr** yn Swydd Antrim gan y Prif Weinidog Peter Robinson a'r Dirprwy Brif Weinidog Martin McGuinness, yn 2012

Amgueddfa'r Mary Rose

Agorodd **Amgueddfa'r Mary Rose**, sy'n gartref i longddrylliad llong enwog Harri'r VIII, yn
Portsmouth, yn 2013

Parc Bletchley

Ailagorodd **Parc Bletchley**, cartref i ymdrechion torri côd y Cynghreiriaid yn ystod yr Ail Ryfel Byd, ar ôl gwaith adfer mawr, yn 2014

Ail-gladdwyd Richard III yn Eglwys Gadeiriol Caerl?r

Ail-gladdwyd Richard III – y darganfuwyd ei gorff wedi'i gladdu o dan faes parcio'n enwog – yn Eglwys Gadeiriol Caerlŷr, yn 2015

Ailgyflwynwyd Eryr aur

Ailgyflwynwyd Eyr aur yn Dumfries, Galloway a Gororau'r Alban, yn 2018

Gosodiad celf y Cofio 'Poppies: Wave and Weeping Window'

Arddangoswyd **Gosodiad celf y Cofio 'Poppies: Wave and Weeping Window'** yn yr
Amgueddfa Ryfel Ymerodrol, Llundain yn 2018

The Flying Scotsman

Dathliadau canmlwyddiant **The Flying Scotsman steams again**, yng Nghaeredin, yn 2023

Fern the Diplodocws

Dadorchuddiwyd **Fern the Diplodocws** yn yr ardd newydd, Amgueddfa Hanes Natur, Llundain, yn 2024

Ysbrydoli pobl a balchder

Meddai Eilish McGuinness, Prif Weithredwr Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol: “Mae’r Loteri Genedlaethol wedi trawsnewid treftadaeth, gan ariannu miloedd o brosiectau ar draws y DU i ysbrydoli pobl, cysylltu cymunedau a chreu balchder yn y lleoedd rydym yn byw ac yn gweithio ynddynt.

“Mae cofnodi’r momentau trawsnewidiol hyn yn adlewyrchu ein treftadaeth hynod amrywiol – o’r archeoleg o dan ein traed, adeiladau hanesyddol a’n hetifeddiaeth forol, i atgofion a chasgliadau amhrisiadwy, tirweddau syfrdanol, parciau a bywyd gwyllt prin.

“Diolch i chwaraewyr y Loteri Genedlaethol dros y 30 mlynedd diwethaf, a’r rhai sydd i ddod, byddwn yn gwerthfawrogi ac yn gofalu am ein treftadaeth a rennir ac yn ei chynnal i bawb, nawr ac yn y dyfodol.”

Bwrw golwg ar bob un o'r 30 o ffotograffau yn yr arddangosfa Game Changing Moments ar wefan yr Oriel Bortreadau Genedlaethol. [dolen: <https://www.npg.org.uk/GameChangingMoment>]

Cymerwch ran

Dathlwhch ben-blwydd y Loteri Genedlaethol yn 30 oed a’r rhai sydd wedi gwneud y momentau hyn yn bosibl trwy rannu hunlun bysedd croes ar gyfryngau cymdeithasol heddiw (19 Tachwedd). Tagiwch ni yn @HeritageFundCYM a defnyddiwch yr hashnod #DiolchiChi yn eich postiadau.

Ardebydd hefyd mewn ...

[Ardebydd y gêm' ar draws treftadaeth, tir a natur](#)

Gorsaf Tilbury Riverside.

treftadaeth cyn ein penblwydd 30

30 prosiect dros 30 mlynedd